

TOIMINTASUUNNITELMA 2018

Suomen museoliitto ry

Hyväksytty vuosikokouksessa 24.5.2018

Sisällysluettelo

1 Suomen museoliitto	3
1.1 Suomen museoliitto 2018	3
1.2 Missio	3
1.3 Visio 2023	3
1.4 Arvot.....	4
2 Hallinto- ja tukipalvelut	5
2.1 Hallinto	5
2.1.1 Toimintaympäristö 2018	5
2.1.2 Hallitustyöskentely	5
2.1.2 Toimikunnat.....	5
2.1.3 Vuosikokous.....	5
2.1.4 Toimistopalvelut	6
2.1.5 Henkilöstöhallinto	6
2.1.6 Taloushallinto	6
2.1.7 Markkinointi ja myynti.....	7
3 Edunvalvonta- ja viestintäpalvelut	8
3.1 Toimintaympäristö 2018.....	8
3.2 Edunvalvontatyö	8
3.3 Museoalan sisäinen viestintä	9
3.3.1 Verkkosivut	9
3.3.2 Sosiaalinen media.....	9
3.3.3 Julius- uutiskirje.....	9
3.3.4 Postituslistat: Museoposti ja Näyttelyposti.....	10
3.3.5 Ammatillinen julkaisufoorumi	10
3.4 Museoalan ulkoinen viestintä	10
3.4.1 Museo-lehti	10
3.4.2 Museopalkinnot.....	10
3.4.3 Viestintäkampanjat.....	10
3.4.4 Museokortti-yhteistyö.....	11
4 Koulutuspalvelut	12
4.1 Toimintaympäristö 2018.....	12
4.2 Museoammattilaisten täydennyskoulutus.....	12
4.2.1 Koulutusohjelma 2018.....	12
4.2.2 Tutkintotavoitteiset koulutukset.....	12
5 Kehittämispalvelut	13
5.1 Kehittämishankkeet	13
5.1.1 The Making Museum.....	13
5.1.2 Yhteinen perintö.....	13
5.1.3 Tarinat peliin ESR-hanke.....	13
5.1.4 Taidekokoelmat verkkoon -konsortio	13
5.1.5 Museovisio.....	13
5.1.6 LOKI-hanke.....	14
5.1.7 Museoväki –tutkimus	14
5.1.8 Euro enemmän	14
6 Museoliiton Plussa-palvelut.....	15
6.1 Kookos-kokoelmahallinta	15
6.2 Seinätön museo -palvelu	15
6.3 Kysy Museolta -palvelu.....	15
6.4 Muut palvelut: Tilauskoulutukset, konsultointi ja ilmoittautumispalvelut	15

1 Suomen museoliitto

Suomen museoliitto on vuonna 1923 perustettu yhdistys, jonka päätösvaltaa käyttäviä liittojäseniä ovat museoita ylläpitävät organisaatiot. Suomen museoliitto edustaa jäsentensä museoita ja käyttää niiden yhteistä ääntä.

Suomen museoliiton menestys perustuu museoalan kansallisen ja kansainvälisen kokonaiskuvan tuntemiseen ja jäsenistön tarpeiden tunnistamiseen. Suomen museoliitto 2020 -strategiassa on kuvattu toiminnan kehittämisen tavoitteet vuosina 2015–2020.

Vuosina 2015–2020 Suomen museoliiton mission toteuttamisessa keskeistä on museoiden näkyvyyden lisääminen, edunvalvontaresurssien vahvistaminen sekä toimintaympäristön muutoksen edellyttämän osaamisen vahvistaminen.

Vuosi 2018 on merkittävä museoalan rakenteiden uudistamisessa ja tulevien vuosien kehityslinjausten vedossa. Vuoden aikana julkaistaan valtiosuusjärjestelmän uudistus ja aloitetaan Museopoliittisen ohjelman jalkauttaminen. Lisäksi toukokuussa voimaan tuleva tietosuojalailla on merkittäviä vaikutuksia museoiden toimintaan.

1.1 Suomen museoliitto 2018

Suomen museoliiton vuoden 2018 toimintasuunnitelma perustuu hallituksen 15.4.2015 vahvistamaan ja vuoteen 2020 ulottuvaan strategiaan. Vuoden 2018 alussa Suomen museoliiton jäseninä on 207 museotoimintaa harjoittavaa yhteisöä, joiden hallinnassa on 394 museokohdetta.

Museoliitto toteuttaa sääntömääräistä tehtäväänsä tuottamalla koulutuspalveluja, kehittämispalveluja, edunvalvonta- ja viestintäpalveluja sekä erillissopimusten perusteella tuotettavia museokohtaisia Plussa-palveluita. Lisäksi Museoliitto omistaa FMA Creations Oy -yhtiön, jonka kautta tuotetaan Museokorttiin liittyvät palvelut.

Jäsenpalvelujen tuottaminen resursoidaan jäsenmaksuilla, varainhankinnalla ja opetus- ja kulttuuriministeriön yleisavustuksilla. Plussa-palvelut resursoidaan niiden tuottamisesta saaduilla tuloilla. FMA Creations Oy on itsenäinen yhtiö, joka vastaa omasta hallinnostaan ja taloudestaan.

1.2 Missio

Suomen museoliitto auttaa museoita menestymään.

1.3 Visio 2023

Satavuotias Suomen museoliitto on vaikuttajana ja osaamisen kehittäjänä alansa edelläkävijä Euroopassa.

1.4 Arvot

Suomen museoliiton toiminnan peruskivet ovat

1. jäsenkeskeisyys
2. uteliaisuus
3. rohkeus
4. yhteisöllisyys

ja periaatteet avoimuus (ole avoin), jokaisen kunnioittaminen (kunnioita jokaista), luotettavuus (ole luotettava), oikeudenmukaisuus (ole oikeudenmukainen) ja ystävällisyys (ole ystävällinen).

2 Hallinto- ja tukipalvelut

Hallinto- ja tukipalveluilla huolehditaan Suomen museoliiton hallinnosta, toiminnan ohjaamisesta ja resursoimisesta, jäsenrekisteristä, toimiston ylläpidosta sekä Museoliiton oman henkilöstön osaamisen kehittämisestä.

Hallinto- ja tukipalvelut rahoitetaan jäsenmaksuilla, varainhankinnalla ja opetus- ja kulttuuriministeriön yleisavustuksella.

2.1 Hallinto

2.1.1 Toimintaympäristö 2018

Vuonna 2018 Museoliitto linjaa toimintaansa vuoteen 2023 saakka ulottuvalla uudella strategialla. Strategiatyön yhteydessä julkistetaan koko museoalaa koskeva toimintaympäristöanalyysi. Museoliiton organisaation toiminnassa keskeistä on Plussapalvelujen aseman vakiinnuttaminen ja erityisesti Kookos-palvelujen lanseerausvaiheen loppuun saattaminen.

2.1.2 Hallitustyöskentely

Hallitustyöskentely toteutuu Suomen museoliiton sääntöjen, johtosäännön ja *Suomen museoliiton hyvä hallinto* -asiakirjan mukaisesti. Museoliiton hallintoa koskevat säännöt ja asiakirjat käydään läpi hallituksen ensimmäisessä vuosikokouksen jälkeisessä kokouksessa vuonna 2018. Samalla tehdään arviointi sääntöjen toteutumisesta.

Toiminta- ja taloussuunnitelma hyväksytään hallituksessa lokakuussa ja vahvistetaan Museoliiton vuosikokouksessa toukokuussa. Toiminta- ja taloussuunnitelmien toteutumista seurataan hallituksen kokousten yhteydessä.

Suomen museoliiton pitkän aikavälin tavoitteet on kirjattu Strategia 2020:een. Uusi ja Suomen museoliiton 100-vuotisjuhlavuoteen ulottuva strategia 2023 laaditaan vuoden 2018 vuosikokoukseen mennessä. Strategian taustalle tehdään toimintaympäristö ja nykytila-analyysi.

Suomen museoliiton hallitus nimeää yhtiöjärjestyksen mukaiset edustajat FMAC Oy:n hallitukseen viimeistään toukokuussa. Yhtiön toimintaa seurataan FMAC Oy:n toimitusjohtajan hallituksen kokouksessa antamien raporttien kautta.

2.1.2 Toimikunnat

Hallitus nimeää ensimmäisessä vuosikokouksen jälkeisessä kokouksessa toimikunnat hallitustyöskentelyn ja Museoliiton palvelutuotannon tukemiseksi.

2.1.3 Vuosikokous

Vuosikokous pidetään Vaasassa Museopäivien yhteydessä 24.5.2018. Vuosikokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat.

2.1.4 Toimistopalvelut

IT-järjestelmät

Selvitetään tarve Museoliiton palvelujen verkkomaksuominaisuuksille ja otetaan verkkomaksumahdollisuus tarvittaessa käyttöön.

Rekisterit

Museorekisterin tiedot päivitetään paikallismuseoiden osalta. Samassa yhteydessä päätetään, miltä osin ja millä tavoin rekisterin ylläpitoa näiden osalta jatketaan siten, että tiedot pysyvät ajantasaisina. Lisäksi henkilörekistereiden ylläpidosta vastaavien kanssa käydään läpi uuden tietosuojalain sisältö henkilöstörekisterien osalta sekä tehdään tarvittavat toimenpiteet.

Kirjanpito ja palkanlaskenta

Taloushallintojärjestelmästä saatavien kirjanpitoraporttien lukuoikeutta laajennetaan tarpeen mukaan.

2.1.5 Henkilöstöhallinto

Henkilöstöresurssit pidetään jäsenpalvelujen osalta vuoden 2017 tasolla. Plussapalveluihin palkataan tarvittaessa lisää henkilöstöä palvelujen kysynnän niin edellyttäessä.

Henkilöstön osaamisessa vahvistetaan Office 365 -ohjelmistojen käyttöä ja tietosuojalain sisällön tuntemusta sekä esiintymis- ja viestintätaitoja. Tämän lisäksi ammatillista osaamista ylläpidetään osallistumalla tarvittaviin koulutuksiin.

Palkkoja tarkistetaan valtion työehtosopimuksen mukaisesti. Suomen museoliiton palkkajärjestelmä sisältää lisäksi toiminnalliseen ja taloudelliseen tulokseen perustuvan tulospalkkion, josta hallitus tekee erikseen päätöksen.

Työilmapiiri ja organisaatiokulttuuri

Toteutetaan työhyvinvointitutkimus sekä järjestetään Tyhy-päivät keväällä ja syksyllä sekä pikkujoulut talvella. Käydään läpi toiminnan periaatteet (arvot) ja määritellään ne tarvittavilta osiltaan uudelleen.

2.1.6 Taloushallinto

Menot

Menot esitellään tarkemmin tulo- ja menoarviossa. Plussa-palvelujen (erityisesti Kookospalvelut) osuuden kasvaminen Museoliiton taloudessa lisää tarvetta rullaavaan budjetointiin, jossa talouden seurannan merkitys ja tarve talousarvion tarkennuksiin kasvaa vuoden aikana. Mahdolliset muutokset koskevat budjetin sisällä tehtäviä muutoksia, mutta ei vuosikokouksen vahvistamaan kokonaistulosta.

Tulot

Tulot esitellään tarkemmin tulo- ja menoarviossa. Suomen museoliiton tuloissa maksullisten Plussa-palveluiden rooli kasvaa erityisesti Kookos-kokoelmahallinnan seurauksena. Edellisiin vuosiin verrattuna projektirahoituksen määrä on pienentymässä.

2.1.7 Markkinointi ja myynti

Promootio

Suomen museoliiton palvelujen käytön edistämiseksi tuotetaan yhteistyössä palvelujen sisällöstä vastaavien tiimien kanssa tarvittavat markkinointi- ja myyntimateriaalit. Lisäksi palvelujen näkyvyyttä ja saavutettavuutta parannetaan mediatilan ostolla ja järjestämällä asiakastilaisuuksia.

Museopäiville tuotteistetaan uudet näkyvyys- ja promootiotuotteet, jotka kohdistetaan museotalalle palveluja tuottaville yrityksille ja yhteisöille.

Jäsenpalvelut

Koulutustilaisuudet

Koulutustilaisuuksien myyntikatetavoite pidetään vuoden 2017 tasolla. Lisäksi tavoitteena on, että koulutusohjelmille suunnitellut osallistujamäärät toteutuvat.

Museo-lehti

Museo-lehden levikkiä kasvatetaan maksullisilla tilauksilla 200 kpl/numero. Lehden tilausmäärä on vuoden lopussa 3 500 kpl, joista maksullisia tilauksia on 1 200 kpl.

- *Museo*-lehden maksullisia tilauksia aktivoidaan näkyvyyskampanjoilla
- *Museo*-lehteä tehdään tunnetuksi messuilla ja tapahtumissa ottamalla lehdestä suurempi painos ilmaisjakoon

Mediatila: *Museo*-lehti, Museoliitto.fi-verkkosivusto

Museo-lehden mediatilan myyntitavoite pidetään edellisen vuoden tasolla. Tavoitteen saavuttamisessa tärkeää on mediatilan laajentaminen verkkosivustolle ja mahdollisesti uusien myyntikohteiden löytäminen *Museo*-lehden levikin laajentuessa Museokortti-asiakkaisiin.

Museoliiton Plussa-palvelut

Kookos-kokoelmahallinta

Kookos-kokoelmahallinta tarjoaa museoille ja muille kokoelmahallintaa tarvitseville organisaatioille MuseumPlus^{RIA}-järjestelmän, palvelinympäristön, käyttötuen- ja koulutuksen sekä tarpeen mukaan aineistojen migraation uuteen kokoelmahallintajärjestelmään. Vuoden 2018 keskeisin tavoite on uusien asiakkuuksien hankinnan lisäksi Kookospalvelujen toiminnallinen ja taloudellinen vakauttaminen yhdessä konsortion jäsenten kanssa.

Seinätön museo -palvelu

Seinätön museo on Suomen museoliiton palvelu, jolla autetaan museoita hyödyntämään digitaalisia sisältöjä internet- ja mobiilikäyttöliittymien kautta. Seinätön museo -palvelun myyntitavoite pidetään edellisen vuoden tasossa.

Kysy museolta -palvelu

Kysy museolta -palvelun myyntitavoite pidetään edellisen vuoden tasolla, mutta kasvuun tähtäävä palvelun tuottaminen aloitetaan.

Muut palvelut

Suomen museoliitto tuottaa omistamalleen yhtiölle toimisto- ja hallintopalveluja sekä museokohtaisia konsultointipalveluja. Palvelujen myyntitavoite on edellisen vuoden tasolla.

3 Edunvalvonta- ja viestintäpalvelut

Edunvalvontapalveluillaan Suomen museoliitto vaikuttaa museoalan toimintaympäristöön siten, että sen jäsenten on mahdollista toimia menestyksekkäästi ja kehittää museotoimintaansa proaktiivisesti.

Viestintäpalveluillaan Suomen museoliitto rakentaa museoalan brändiä, parantaa jäsentensä tunnettuutta, tuo asiakkailleen uusimman tiedon heidän toimintaansa koskevista asioista sekä nostaa julkiseen keskusteluun museoalan edunvalvonnan kysymykset.

Edunvalvonta- ja viestintäpalvelut rahoitetaan jäsenmaksuilla, varainhankinnalla, *Museo-*lehden tuloilla sekä opetus- ja kulttuuriministeriön yleisavustuksella.

3.1 Toimintaympäristö 2018

Vuoden 2018 aikana museoiden toimintaympäristöön vaikuttavat rakenteet ovat vahvassa muutoksessa. Tässä keskeisimmät muutokset ovat uuden valtiosuuslain ja museolain valmistuminen, kansallisen tietosuojalain voimaan tuleminen sekä kunta- ja maakuntauudistus. Tämän lisäksi Museopoliittisen ohjelman lanseeraaminen ja museoiden talouskysymykset ovat edelleen museoiden edunvalvonnan keskiössä.

Edunvalvontatyön resursointia vahvistetaan aikaisempaa tiiviimmällä yhteistyöllä muiden kulttuurialan etujärjestöjen kanssa.

3.2 Edunvalvontatyö

Suomen museoliitto toteuttaa edunvalvonnallisia tavoitteitaan osallistumalla työ- ja ohjausryhmiin, antamalla lausuntoja sekä toimimalla museo- ja kulttuurialan kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa. Keskeinen osa edunvalvontaa on myös Suomen museoliiton viestintä, jolla nostetaan esiin ja keskusteluun ajankohtaisia museoalan kysymyksiä.

Vuonna 2018 keskeisimmät edunvalvonnalliset tehtävät ja asiakokonaisuudet ovat:

- museopoliittisen ohjelmatyön jalkauttaminen
- valtiosuuslain ja museolain uudistaminen
- uusi kansallinen tietosuojalaki sekä sen muutokset museoiden työhön
- rahapelimonopolin säilyminen/rahapelilain toinen vaihe
- kansallisen digitaalisen kirjaston ja siihen liittyvän Finnan kehittäminen
- kulttuurialan keskusjärjestön mahdollinen perustaminen ja järjestön rooli kulttuurin rahoituksen kasvattamisessa ja kulttuurin yhteiskunnallisen aseman vahvistamisessa
- kiinteistöverotuksen uudistaminen
- lahjoitusten verovähennysoikeuden laajentaminen koskemaan museoille kohdennettuja lahjoituksia
- kunta- ja maakuntauudistus

Suomen museoliitto on jäsenenä seuraavissa kansallisissa verkostoissa:

- Veikkauksen edunvälittäjät
- Europa Nostra
- Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry
- Kulttuurin ja taiteen keskusjärjestö, Kulta

Lisäksi Suomen museoliitto tekee läheistä yhteistyötä seuraavien organisaatioiden ja verkostojen kanssa:

- ICOM-Suomi
- Museoalan ammattiliitto
- Suomen Kotiseutuliitto
- Suomen Kuntaliitto
- TAKO-verkosto
- Visit Finland
- Suomen Kulttuuriperintökasvatuksen seura

Kansainvälisessä edunvalvonnassa tärkeimmät verkostot ovat Euroopan museoorganisaatioiden verkosto (NEMO) ja Pohjoismaiset museoliitot.

Tärkeä osa Museoliiton kansainvälistä toimintaa ja edunvalvontaa ovat kahdenväliset sopimukset Namibian, Pakistanin ja Venäjän museoliittojen kanssa. Tätä yhteistyötä toteutetaan erillisten vuosisuunnitelmien mukaisesti.

3.3 Museoalan sisäinen viestintä

3.3.1 Verkkosivut

Museoliiton verkkosivut (www.museoliitto.fi) toimivat ensisijaisesti jäsenten tiedotuskanavana. Lisäksi ne palvelevat kaikkia museoalasta kiinnostuneita ja tiedotusvälineiden edustajia.

Sivuston kieliversioita kehitetään. Lisäksi sivuston visuaalisuutta parannetaan ja kuvapankkia laajennetaan siten, että siellä on vapaasti käytettävissä Museoliiton ja museoiden toiminnasta kertovaa kuvitusta. Samalla Museoliiton sähköistä kuva-arkistoa kehitetään toimivammaksi luokittelemalla ja karsimalla olemassa olevaa aineistoa.

3.3.2 Sosiaalinen media

Museoliitto on aktiivisesti ja vuorovaikutteisesti mukana sosiaalisessa mediassa jokaisena arkipäivänä. Oman viestinnän lisäksi Museoliitto seuraa aktiivisesti museoihin liittyvää uutisvirtaa ja jakaa sitä kaikille museoalasta kiinnostuneille. Tällä hetkellä aktiivisimmin käytössä ovat Facebook ja Twitter. Myös YouTube-kanavan käyttöä jatketaan. Muiden työkalujen käyttöönottoa tarkastellaan sitä mukaa, kun niiden käyttö organisaatioviestinnässä ja Museoliiton kohderyhmässä lisääntyy. Liikkuvan kuvan käyttöä lisätään.

Sisältömarkkinointia vahvistetaan ostamalla näkyvyyttä sosiaalisessa mediassa omien tärkeiden ja yleisöä kiinnostavien aiheiden näkyvyyden kasvattamiseksi. Museoliiton blogissa nostetaan esiin museoalan ajankohtaisia teemoja. Blogissa otetaan kantaa ja pyritään herättämään keskustelua. Blogia päivitetään vähintään kaksi kertaa kuukaudessa. Kirjoittajakuntaa laajennetaan myös Museoliiton henkilökunnan ulkopuolelle. Vuoden 2018 aikana blogin ulkoasu uudistetaan.

3.3.3 Julius-utiskirje

Museoliiton uutiskirje on jäsenetu, jonka voivat tilata kaikki Museoliiton jäsenorganisaatiossa työskentelevät. Sisältö koostetaan Museoliiton verkkosivuilla julkaistuista materiaaleista. Uutiskirje lähetetään tilaajille noin kaksi kertaa kuukaudessa. Vuoden 2018 aikana uudistetaan uutiskirjeen ulkoasu, lisätään kuvien käyttömahdollisuus ja kehitetään sisältöä. Lisäksi arvioidaan uutiskirjeen jakelun laajentamista kaikille Museoliiton verkkosivuilla olevan linkin kautta.

3.3.4 Postituslistat: Museoposti ja Näyttelyposti

Museoposti ja Näyttelyposti ovat kaikille avoimia sähköpostilistoja, joille voivat lähettää viestejä listan jäsenet. Jäsentutkimusten mukaan sähköpostilistat tavoittavat museoammattilaiset parhaiten. Listoilla on vakiintunut lukijakunta sekä toimintatavat.

3.3.5 Ammatillinen julkaisufoorumi

Arvioidaan museoalan ammatillisen julkaisufoorumin vaihtoehtoja sekä kartoitetaan siihen vaadittavia resursseja vuonna 2018 ja perustetaan julkaisu vuoden 2019 aikana.

3.4 Museoalan ulkoinen viestintä

3.4.1 Museo-lehti

Vuoden 2017 aikana *Museo*-lehti profiloitui museoiden asiakaslehdeksi/museoalan aikakauslehdiksi, joka tarjoaa ajankohtaista luettavaa kaikille museoiden palveluista kiinnostuneille. Myös visuaalinen ilme uudistettiin. Vuonna 2018 jatketaan uudistuneella linjalla ja syvennetään lehden artikkelien yleisönäkökulmaa sekä tuodaan esille myös kaikkia kiinnostavia museopoliittisia näkökulmia.

Museo-lehti ilmestyy vuoden aikana neljä kertaa: helmikuussa, toukokuussa, syyskuussa ja marraskuussa. Lehtien teemat ovat Vuosi 1918, Kulttuuriperintövuosi, Nuoret ja Musiikki.

Vuoden 2018 aikana tehdään lukija- ja jäsenkysely uudistuksen onnistumisesta sekä lukijoiden toiveista lehden sisällön suhteen.

Lehti jaetaan jäsenetuna museoiden työntekijöille sekä tilaajille. Lehden maksullisten tilaajamäärien kasvaessa lehden sisältöä ja tuotantoa kehitetään ammattimaisemmaksi ja lukijoiden odotuksia vastaavaksi sekä lisätään käytössä olevia resursseja mahdollisuuksien mukaan. Lehden näkyvyyden ja ammattimaisuuden lisäämiseksi lehdelle perustetaan ainakin oma Facebook-sivu ja arvioidaan mahdollisuutta perustaa omat verkkosivut.

3.4.2 Museopalkinnot

Museopalkinnot jaetaan Museopalkintogaalassa Valtakunnallisilla museopäivillä. Vuonna 2018 palkitaan Vuoden museo ja Vuoden museojulkaisu sekä myönnetään mahdollinen erikoispalkinto. Myös Museoliiton mitalit jaetaan Museopalkintogaalassa.

3.4.3 Viestintäkampanjat

- Museoviikko 14.–20.5. ja Kansainvälinen museopäivä 18.5.2018.
- Opi museossa -viikko 2.–5.10.2018
- Kutsu poliitikko museoon -viikko, ajoitus alkusyksyyn 2018 ennen eduskunnan istuntokauden alkua.

Museoviikon viestinnän painotus päätetään kansainvälisen teeman mukaan. Erityisesti panostetaan museoiden kannustamiseen Kansainvälisen museopäivän viettoon sekä yhteistyöhön Museokortin kanssa.

Mennään museoon -viikko muutetaan Opi museossa -viikoksi. Opimuseossa.fi-sivuston materiaali päivitetään uutta viikkoa vastaavaksi. Viikon sisältöä ja viestintää kehitetään ja uudistetaan siten, että se palvelee paremmin museoiden kouluyhteistyön tarpeita. Mietitään uusia teemoja ja rajauksia ajoissa sekä toteutetaan uusi juliste ja ilme.

Museoliitto osallistuu Turun kirjamessuille. Messuilla viestitään mm. Museokortista ja Museo-lehdestä.

Lisäksi Museoliitto osallistuu tarpeen mukaan erilaisiin museoihin liittyviin viestintäkampanjoihin yhteistyökumppanina.

3.4.4 Museokortti-yhteistyö

Museoiden käyttäjille tarkoitettu viestintä keskittyy yhä enemmän FMAC Oy:lle. Museoliitto ja FMAC Oy tekevät kuitenkin tiivistä yhteistyötä, jotta Museokortti-tuote palvelee mahdollisimman hyvin sekä kortin käyttäjiä että suomalaista museokenttää. Museokortti huomioidaan tarpeen mukaan kaikissa Museoliiton viestintäkanavissa. Museokortti puolestaan tukee Museoliiton viestintää omissa kanavissaan.

4 Koulutuspalvelut

Koulutuspalveluillaan Suomen museoliitto kehittää ja uudistaa museoammattilaisten osaamista. Koulutuspalvelut rahoitetaan jäsenmaksuilla, varainhankinnalla, koulutustilaisuuksien tuloilla ja opetus- ja kulttuuriministeriön yleisavustuksella.

4.1 Toimintaympäristö 2018

Museoiden toimintaympäristön muutokset edellyttävät museoiden henkilökunnalta oman ja museon toiminnan jatkuvaa kehittämistä. Museoliiton koulutuspalvelut tarjoavat mahdollisuuden kehittymiseen osallistumalla täydennyskoulutukseen ja/tai tutkintotavoitteiseen koulutukseen. Tutkinnot ovat ammatillisia tutkintoja, joiden rahoituksessa hyödynnetään oppisopimusjärjestelmää mahdollisuuksien mukaan.

4.2 Museoammattilaisten täydennyskoulutus

4.2.1 Koulutusohjelma 2018

Toteutetaan 15–20 koulutustilaisuutta vuoden aikana. Koulutustilaisuuksien tavoitteena on kehittää, laajentaa ja monipuolistaa museoammattilaisten osaamista. Koulutusten toteuttamisessa hyödynnetään verkostoja ja kumppanuuksia sekä kansainvälisiä toimijoita. Museoliiton koulutuspalvelujen kehittämisprojektissa painottuu erityisesti verkkokoulutuksen sisältöjen uudistaminen.

Koulutusohjelmassa ovat vuonna 2018 mm: Valtakunnalliset museopäivät Vaasassa toukokuussa, Näyttelycafé sekä taidemuseopäivät, museoiden digitaalinen saavutettavuus sekä tietosuojalainsäädännön uudistukset. Ajankohtaiswebinaareja järjestetään tarpeen mukaan.

4.2.2. Tutkintotavoitteiset koulutukset

Museoalan johtajakoulutus

Museoalan johtajakoulutusohjelma 4 päättyy toukokuussa 2018. Viides ryhmä on aloittanut syyskuussa 2017 ja saa tutkintonsa valmiiksi tammikuussa 2019. Koulutus toteutetaan yhteistyössä Management Institute Finland MIF Oy:n kanssa, ja opiskelijat suorittavat ohjelmassa yrittäjäjohtamisen erikoisammattitutkinnon.

Museoalan merkonomi – liiketalouden perustutkinto

Museoalalle suunnattu liiketalouden perustutkinto (merkonomi) toteutetaan yhteistyössä Markkinointi-instituutin kanssa.

Tuotekehityksen erikoisammattitutkinto museoalalla työskenteleville

Koulutus alkoi maaliskuussa 2017 ja päättyy syyskuussa 2018. Yhteistyökumppanina on Edupol. Kysynnän mukaan käynnistetään uusi ryhmä vuonna 2018.

5 Kehittämispalvelut

Kehittämispalveluillaan Suomen museoliitto tuo uusia työkaluja ja toimintamalleja museoiden käyttöön.

Kehittämispalvelut rahoitetaan projektiavustuksilla.

5.1 Kehittämishankkeet

5.1.1 The Making Museum

Suomen museoliitto on partnerina Erasmus+-ohjelman kautta rahoitetussa the Making Museum -hankkeessa, joka on jatkoa elokuussa 2017 päättyneelle Creative Museum -hankkeelle. The Making Museum jatkaa luovien työskentelytapojen kehittämistä ja tulosten levittämistä tiedotuksen ja koulutuksen keinoin. Hanke kestää helmikuun loppuun 2019.

5.1.2 Yhteinen perintö

Itsenäisyyden juhlavuoden viestinnän pääkanava museo100.fi-verkkosivusto pidetään käytössä juhlavuoden päättymisen jälkeen. Sisältöpäivityksiä ei enää tehdä, mutta sivuston kautta julkaistut videokampanjoissa tuotetut videot ja muut kampanjakeräyksiin toteutetut aineistot jätetään verkkoon vuoden 2018 ajaksi.

5.1.3 Tarinat peliin ESR-hanke

Tarinat peliin -hanke käynnistyi toukokuussa 2017 ja kestää vuoden 2018 loppuun. Hankkeen tavoitteena on avata museoiden kulttuuriperintösisältöjä pelialan osaajien käyttöön, jotta museoiden sisällöistä voidaan kehittää tarinallisia ja pelillisiä digitaalisia sovelluksia. Hanke lisää museoalan ja pelialan toimijoiden vuoropuhelua ja osaamista sekä kohdentaa sitä uudella tavalla. Hankekumppani on Kajaanin ammattikorkeakoulu. Hanke on saanut rahoituksen valtakunnallisesta Luovaa osaamista ESR-ohjelmasta.

5.1.4 Taidekokoelmat verkkoon -konsortio

Suomen museoliitto ja Kuvasto allekirjoittivat 29.3.2017 sopimuksen, joka mahdollistaa kokoelmissa olevien suomalaisten taiteilijoiden teosten esittämisen museon hallitsemilla verkkosivuilla ja sovelluksissa ilman teos- tai tekijäkohtaista sopimusta.

Museot saavat rajattomat verkkovälitysoikeudet kaikkiin tekijänoikeuden alaisiin kokoelmateoksiinsa allekirjoittamalla sopimuksen Suomen museoliiton kanssa. Sopimuksella museot sitoutuvat noudattamaan Suomen museoliiton ja Kuvaston välistä sopimusta yleisten sopimusehtojen mukaisesti. Sopimukseen voivat liittyä kaikki suomalaiset ammattimaiset museot. Vuoden 2018 aikana sopimus pyritään solmimaan kaikkien taidemuseoiden ja teoskokoelmia hallinnoivien ammatillisten museoiden kanssa.

5.1.5 Museovisio

Suomen museoliitto on mukana Suomen Kulttuurirahaston koordinoimassa museoiden näyttelytoiminnan uudistamiseen tähtäävässä Museovisio-hankkeessa. Tavoitteena on saada lisää kävijöitä museoihin ja parantaa kävijäkokemusta. Kaksivaiheisessa apurahahaussa Suomen museoliitto auttaa museoita erityisesti hankerahoituksen hakemisessa muun muassa järjestämällä hankeklinoita, tarjoamalla tietoa uusimmista museoiden näyttelytoimintojen trendeistä ja nimeämällä hankekoordinaattorin museoiden käyttöön.

5.1.6 LOKI-hanke

LOKI-hanke tähtää museoille yhteisten digitaalisten palveluiden tuottamiseen. Yhteistyössä John Nurmisen säätiön kanssa toteutettavan hankkeen tavoitteena on aineettoman kulttuuriperinnön palvelualustan kehittäminen ja pysyvän toimijamallin synnyttäminen verkkoon.

5.1.7 Museoväki-tutkimus

Suomen museoliitto on tehnyt viiden vuoden välein Museoväki-tutkimuksen, jossa on selvitetty museoissa työskentelevien henkilöiden koulutustaustaa sekä työtyytyväisyyttä. Edellinen selvitys tehtiin vuonna 2013. Vuonna 2018 Museoväki-tutkimus toteutetaan samalla rakenteella kuin aikaisemmin, että tutkimukset olisivat vertailukelpoisia. Vuonna 2018 selvityksessä huomioidaan myös Museopoliittisessa ohjelmassa mainittu tarve osaamistarpeiden kehittämisestä ja osaamisen monipuolistamisesta.

5.1.8 Euro enemmän

Euro enemmän -hankkeen tavoitteena on lisätä museoiden museokauppojen liikevaihtoa ja kannattavuutta siten, että keskimääräinen myynti nousee 1 eurolla kävijää kohden vuoteen 2022 mennessä. Tavoitteena on noin 7 miljoonan euron lisätulo museoille. Tavoitteeseen pyritään:

1. parantamalla museokauppatuotteiden esillepanoa
2. parantamalla museohenkilöstön myyntitaitoja
3. tuottamalla pienten, keskisuurten ja suurten museoiden kauppojen konseptikäsikirja
4. laajentamalla museokauppatuotteiden jakelukanavaa yhteisellä verkkokaupalla, jossa päätuotteena ovat kirjat sekä mahdollisesti kokoelma- ja teoskuvat.

Hanke toteutetaan yhteistyössä Museoviraston ja FMA Creations Oy:n kanssa. Hanketta rahoittaa opetus- ja kulttuuriministeriö.

6 Museoliiton Plussa-palvelut

Plussa-palveluilla Suomen museoliitto tuottaa museokohtaisesti räätälöityjä ja erillisiin sopimuksiin perustuvia palveluja. Palvelut rahoitetaan niistä saaduilla tuloilla.

6.1 Kookos-kokoelmahallinta

Kookos-kokoelmahallinta on tuotantokäytössä vuoden 2018 loppuun mennessä Kansallisgallerialla, Museovirastolla, Museo2015-pilottimuseoilla, Postimuseolla, Villa Gyllenbergillä sekä tarjousten mukaisesti muilla museoilla. Kookos-kokoelmahallinnan asiakaspohjaa pyritään laajentamaan markkinoimalla palvelua aktiivisesti eri museoalan tilaisuuksissa ja antamalla pyynnöstä Kookos-esittelyjä potentiaalisille asiakkaille. Kookos-kokoelmahallinnan tavoitteena on hankkia useita uusia asiakkaita vuoden 2018 aikana.

Kookos-kokoelmahallinnan palvelukokonaisuuden prosessien kehittämistä jatketaan vuonna 2018. Kookos-kokoelmahallinnan markkinointimateriaalien kehittämistä (mm. markkinointivideo) jatketaan vuonna 2017 aloitetun työn pohjalta. Vuosittaiset käyttäjätapaamiset aloitetaan. MuseumPlus^{RIA}-järjestelmässä mahdollistetaan tietojen yhteiskäyttöisyys kaikkien järjestelmää käyttävien organisaatioiden kesken.

Kookos-palveluille laaditaan yhdessä konsortion jäsenten (Kansallisgalleria, Museovirasto) pitkäjänteen strategia, jonka tavoitteena on palvelun toiminnallinen ja taloudellinen vakauttaminen.

6.2 Seinätön museo -palvelu

Seinätön museo -palvelun verkostoa laajennetaan ja palvelun kehittämistä jatketaan vuonna 2018. Museoiden tuottamien oppaiden ja reittien koontisivusto eriytetään omaksi kokonaisuudekseen. Palvelun kehitystyössä erityisenä painopistealueena on koulujen ja museoiden välinen yhteistyö. Mobiilioppaan peruskoulutukset jatkuvat ja niiden lisäksi museoille tarjotaan koulutusta, jossa mobiilioppaiden ominaisuuksiin syvennytään tarkemmin. Palvelun koordinoinnissa otetaan huomioon LOKI-hankkeen kehittämistyö.

6.3 Kysy Museolta -palvelu

Kysy museolta -palvelua kehitetään osana Suomen museoliiton Plussa-palveluita ja verkostoa laajennetaan uusilla museoilla vuoden 2018 aikana. Palvelu lisää museoiden asiantuntemuksen näkyvyyttä ja saavutettavuutta verkossa. Palvelun koordinoinnissa otetaan huomioon LOKI-hankkeen kehittämistyö.

6.4 Muut palvelut: Tilauskoulutukset, konsultointi ja ilmoittautumispalvelut

Museokohtaisia koulutuksia ja konsulttitoimeksiantoja toteutetaan erillisten tarjousten mukaisesti. Yksittäisenä tilauskoulutustuotteena toteutetaan opettajille suunnattu VESO-päivä yhteistyössä Suomen Kulttuuriperintökasvatuksen seuran kanssa. Muuta tilauskoulutusta ja konsultointia toteutetaan kysynnän mukaan.